

Bryssel 10.4.2019
COM(2019) 195 final

**KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, EUROOPPA-
NEUVOSTOLLE, NEUVOSTOLLE, EUROOPAN KESKUSPANKILLE, EUROOPAN
TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE, ALUEIDEN KOMITEALLE JA
EUROOPAN INVESTOINTIPANKILLE**

**Unionin koordinoitu lähestymistapa Yhdistyneen kuningaskunnan sopimuksettoman
eron vaikutusten lieventämiseen**

**KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, EUROOPPA-
NEUVOSTOLLE, NEUVOSTOLLE, EUROOPAN KESKUSPANKILLE,
EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE, ALUEIDEN
KOMITEALLE JA EUROOPAN INVESTOINTIPANKILLE**

**Unionin koordinoitu lähestymistapa Yhdistyneen kuningaskunnan
sopimuksettoman eron vaikutusten lieventämiseen**

1. JOHDANTO

Yhdistynyt kuningaskunta ilmoitti 29. maaliskuuta 2017 aikovansa erota unionista. Komissio katsoo edelleen, että Yhdistyneen kuningaskunnan hallittu ero unionista sen erosopimuksen perusteella, jonka Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus on hyväksynyt ja jonka Eurooppa-neuvosto (50 artikla) 25. marraskuuta 2018 vahvisti, on paras vaihtoehto. Komissio keskittyy edelleen tähän tavoitteeseen. On kuitenkin todettava, että kaksi päivää ennen Eurooppa-neuvoston¹ pidentämää määräaika, joka on 12. huhtikuuta 2019, hallitsemattoman eron todennäköisyys on lisääntynyt merkittävästi. Tässä tiedonannossa tarkastellaan vuodesta 2017 käynnissä ollutta intensiivistä valmistautumista tähän skenaarioon.

Komissio on toistuvasti – muun muassa brexit-valmistelutoimista 19. heinäkuuta 2018², 13. marraskuuta 2018³ ja 19. joulukuuta 2018⁴ annetuissa tiedonannoissa –pyytänyt kaikkia sidosryhmiä kiinnittämään huomiota siihen, että sopimukseton ero aiheuttaisi merkittäviä häiriöitä. Tämä käsitys ei ole muuttunut. Sopimuksettomaan eroon ei voi sisältyä erosopimukseen sisältyvää hallittua siirtymäkautta.

Näin ollen EU:n toimielimet, jäsenvaltioiden viranomaiset kaikilla tasoilla ja kaikki sidosryhmät ovat tehneet yhteistyötä lieventääkseen sopimuksettoman eron vaikutuksia. Näiden yhteisten ponnistusten tuloksena EU on nyt valmis hallitsemattomaan eroon.

Euroopan tasolla ja jäsenvaltioissa hyväksytyt varautumistoimenpiteet perustuvat 13. marraskuuta 2018 annetussa tiedonannossa vahvistettuihin yleisiin periaatteisiin. Varautumistoimenpiteiden avulla ei sellaisenaan kopioida unionin jäsenyyteen perustuvia etuja eikä erosopimuksen mukaisia siirtymäkauden ehtoja. Varautumistoimenpiteet ovat väliaikaisia, ja Euroopan unioni on hyväksynyt ne yksipuolisesti suojatakseen omia etujaan. Toimenpiteissä kunnioitetaan kaikilta osin perussopimuksissa määrättyä toimivaltajakoa sekä toissijaisuusperiaatetta.

Sopimuksettomassa erossa nämä väliaikaiset varautumistoimenpiteet antavat Yhdistyneelle kuningaskunnalle mahdollisuuden ratkaista kolme tärkeintä eroon liittyvää kysymystä, jotka ovat ennakkoodellytys sille, että Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa voidaan keskustella jatkosta. Kuten puheenjohtaja Juncker totesi 3. huhtikuuta 2019

¹ Eurooppa-neuvoston päätös 2019/476, tehty yhteisymmärryksessä Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa, annettu 22 päivänä maaliskuuta 2019, SEU 50 artiklan 3 kohdan mukaisen määräajan pidentämisestä, EUVL L 80I, 22.3.2019, s. 1.

² COM(2018) 556.

³ COM(2018) 880.

⁴ COM(2018) 890.

Euroopan parlamentissa⁵, nämä kysymykset ovat seuraavat: i) ennen eroa oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen käyttäneiden EU27:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisten oikeuksien on säilyttävä ja niitä on edelleen suojeltava, ii) Yhdistyneen kuningaskunnan on edelleen täytettävä jäsenvaltiona tekemänsä taloudelliset sitoumukset ja iii) on edelleen löydettävä ratkaisu, jotta Irlannin saarella voidaan säilyttää rauha ja sisämarkkinat pysyvät eheinä. Yhdistyneen kuningaskunnan on kaikilta osin noudatettava pitkänperjantain sopimuksen kirjainta ja henkeä.

2. VARAUTUMISVALMISTELUT ON SAATU PÄÄTÖKSEEN

Valmistautuminen Yhdistyneen kuningaskunnan eroon on ollut EU:n toimielinten ja elinten sekä kansallisten, alueellisten ja paikallisten viranomaisten sekä talouden toimijoiden yhteinen ponnistus. Kaikkia näitä toimijoita on kehoitettu hoitamaan osansa valmistaututtaessa sopimuksettomaan eroon ja sen pahimpien vaikutusten lieventämiseen.

EU:n toimielimet ja elimet sekä EU27-jäsenvaltiot ovat aktiivisesti valmistautuneet sopimuksettomaan eroon joulukuusta 2017. Edellä mainituissa kolmessa tiedonannossa esitettiin lähestymistapaa koskevia poliittisia linjauksia. Näiden tiedonantojen lisäksi komissio on julkaissut 92⁶ ilmoitusta, joiden tarkoituksena on auttaa sidosryhmiä ja viranomaisia valmistautumisessa. Lisäksi komissio on tehnyt 19 lainsäädäntöehdotusta, joista 18 on hyväksytty. Niitä sovelletaan eroamispäivästä alkaen. Kun EU:n talousarviota vuodeksi 2019 koskeva ehdotus on hyväksytty⁷, sitä sovelletaan takautuvasti eroamispäivästä alkaen. Komissio on antanut myös 45 muuta kuin lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttyä säädöstä eri aloilla⁸.

Komissio on järjestänyt EU27-jäsenvaltioiden kanssa laajoja teknisiä keskusteluja sekä yleisistä valmistelu- ja varautumistoimista että valmistautumiseen liittyvistä alakohtaisista, oikeudellisista ja hallinnollisista kysymyksistä. Komission edustajat ovat käyneet kaikkien EU27-jäsenvaltioiden pääkaupungeissa selventämässä komission valmistelu- ja varautumistoimia sekä keskustelemassa kansallisista valmistelu- ja varautumissuunnitelmista. Vierailujen yhteydessä on käynyt ilmi, että jäsenvaltiot ovat varautuneet perusteellisesti kaikkiin skenaarioihin.

Keskeisiä aloja, joilla varautumistyö on ollut välttämätöntä, ovat muun muassa kansalaisten oikeudet (sosiaaliturva, oleskeluoikeus ja matkustaminen), liikenne (perusyhteydet ja turvallisuus), poliisiyhteistyö ja oikeudellinen yhteistyö, Yhdistyneeseen kuningaskuntaan nähden syntyvien unionin uusien ulkorajojen valvonta, kalastus ja unionin talousarvio. Unioni ja jäsenvaltiot ovat ottaneet käyttöön toimenpiteitä myös erällä muilla aloilla.

⁵ Puheenjohtaja Junckerin Brysselissä 3. huhtikuuta 2019 Euroopan parlamentin täysistunnossa antama lausuma, joka koski Yhdistyneen kuningaskunnan eroa Euroopan unionista, http://europa.eu/rapid/press-release_SPEECH-19-1970_en.htm.

⁶ https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/preparedness-notice_fi.

⁷ Euroopan parlamentin odotetaan antavan hyväksyntänsä ehdotukselle täysistunnossaan 15. huhtikuuta 2019.

⁸ Tällaisia säädöksiä on hyväksyttävänä vielä 19. Niiden hyväksyminen riippuu Yhdistyneen kuningaskunnan ja muiden ulkoisten toimijoiden panoksesta.

Kansalaisten osalta jäsenvaltiot tarjoavat edelleen komission suosittelemaa suopeaa lähestymistapaa noudattaen (tilapäisen tai pysyvän) oleskeluoikeuden sellaisille Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisille, jotka asuvat EU:ssa eroamishetkellä.⁹

Sosiaaliturvaoikeudet, joita kansalaisilla on ollut suhteessa Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ennen eroa, turvataan. Varautumisasetuksella¹⁰ varmistetaan, että ennen eroa toteutuneisiin toiseikkoihin tai tapahtumiin ja ennen eroa täyttyneisiin asumis-, vakuutus- tai työskentelykausiin sovelletaan henkilöiden kansalaisuudesta riippumatta yhdenvertaisen kohtelun, rinnastamisen ja yhteenlaskemisen periaatteita. Lisäksi jäsenvaltiot toteuttavat myös kansallisella tasolla toimenpiteitä turvatakseen näiden kansalaisten sosiaaliturvaoikeudet eron jälkeen.

Unioni on myös sopinut, että kun on kyse liike- ja lomamatkoista, Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaiset eivät tarvitse viisumia matkustaessaan EU:hun lyhytaikaista oleskelua varten, joka kestää 90 päivää minkä tahansa 180 päivän jakson aikana, kunhan Yhdistynyt kuningaskunta myöntää kaikille EU27:n kansalaisille saman kohtelun¹¹.

Myös tärkeiden liikenneyhteyksien ylläpitämiseksi on annettu varautumisasetukset. Ne koskevat keskeisiä liikennemuotoja: lentoliikennettä¹², rautatieliikennettä¹³ ja maantieliikennettä sekä matkustajien että rahdin osalta¹⁴.

Yhdistyneen kuningaskunnan erottua unionista poliisi- ja oikeusasioita koskevaa yhteistyötä tehdään monenvälisten kansainvälisten yleissopimusten perusteella eikä niinkään EU:n lainsäädännön perusteella. EU:n toimielimet ja jäsenvaltiot ovat yhdessä määrittäneet soveltuvat välineet, joita tässä yhteydessä voidaan käyttää. Jäsenvaltiot ovat panostaneet merkittävästi sen varmistamiseen, että kyseiset välineet ovat käytettävissä eroamispäivään mennessä.

Jäsenvaltiot ovat tehneet tiivistä yhteistyötä EU:n toimielinten kanssa varmistaakseen, että sisämarkkinoiden eheys säilyy. Ne ovat ottaneet käyttöön infrastruktuuria ja

⁹ Luettelo Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisille EU:n jäsenvaltioissa myönnettyistä oleskeluun liittyvistä oikeuksista on komission verkkosivuilla: https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/residence-rights-uk-nationals-eu-member-states_en.

¹⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/500, annettu 25 päivänä maaliskuuta 2019, Yhdistyneen kuningaskunnan unionista eroamisen vuoksi sosiaaliturvan yhteensovittamisen alalla sovellettavista varautumistoimenpiteistä, EUVL L 85I, 27.3.2019, s. 35.

¹¹ Muutos luettelon vahvistamisesta kolmansista maista, joiden kansalaisilla on oltava viisumi ulkorajoja ylittäessään, ja niistä kolmansista maista, joiden kansalaisia tämä vaatimus ei koske 14 päivänä marraskuuta 2018 annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU) 2018/1806. Se hyväksytään virallisesti lähipäivinä.

¹² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/494, annettu 25 päivänä maaliskuuta 2019, tietyistä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan unionista eroamiseen liittyvistä lentoturvallisuuskäsitteistä, EUVL L 85I, 27.3.2019, s. 11; ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/502, annettu 25 päivänä maaliskuuta 2019, perusluonteiset lentoyhteydet Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan unionista eroamisen yhteydessä varmistavista yhteisistä säännöistä, EUVL L 85I, 27.3.2019, s. 49.

¹³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/503, annettu 25 päivänä maaliskuuta 2019, tietyistä Yhdistyneen kuningaskunnan unionista eroamiseen liittyvistä rautatieliikenteen turvallisuutta ja rautatieyhteyksiä koskevista näkökohdista, EUVL L 85I, 27.3.2019, s. 60.

¹⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/501, annettu 25 päivänä maaliskuuta 2019, perusluonteiset maanteiden tavara- ja henkilöliikenneyhteydet Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan unionista eroamisen yhteydessä varmistavista yhteisistä säännöistä, EUVL L 85I, 27.3.2019, s. 39.

resursseja soveltaakseen tavaroihin rajoilla tullimuodollisuuksia ja -tarkastuksia sekä terveys- ja kasvinsuojelutarkastuksia.

Rahoitusosalalla on katsottu tarpeelliseksi toteuttaa vain muutamia EU:n toimenpiteitä, jotta Euroopan unionin rahoitusvakauteen kohdistuvat riskit olisivat mahdollisimman pienet. Tämä päätös perustuu komission, Euroopan keskuspankin, yhteisen kriisinratkaisuneuvoston ja Euroopan valvontaviranomaisten yhteiseen analyysiin sopimuksettomiaan eroon liittyvistä riskeistä sekä Euroopan keskuspankin ja Bank of Englandin välisen yhteisen teknisen ryhmän tekemään analyysiin.

Kalastukseen sovellettavilla toimenpiteillä mahdollistetaan se, että unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan aluksilla on edelleen vastavuoroinen pääsy toistensa aluevesille vuonna 2019¹⁵, jos Yhdistynyt kuningaskunta myöntää unionin aluksille pääsyn ja noudattaa kalastusmahdollisuuksia koskevaa asetusta¹⁶ vuodelta 2019. Jos näin ei tapahdu, EU:n kalastajille myönnetään taloudellista tukea, jos he joutuvat väliaikaisesti lopettamaan toimintansa¹⁷.

Kaikki nämä toimenpiteet lieventävät joksikin aikaa suurimpia häiriöitä, joita Yhdistyneen kuningaskunnan hallitsematon ero aiheuttaa. Aikajana on esitetty tämän tiedonannon liitteessä 1.

3. VUODEN 2019 TALOUSARVIO JA TALOUDELLINEN LISÄTUKI

Komissio on hyväksynyt ehdotuksen varautumisasetukseksi. Sen mukaan maksuja EU:n yleisestä talousarviosta vastaanottajille Yhdistyneessä kuningaskunnassa voidaan jatkaa vuoden 2019 ajan, jos Yhdistynyt kuningaskunta maksaa vuotta 2019 koskevan rahoitusosuutensa unionin talousarvioon ja sallii vaaditut tarkastukset ja valvonnan.¹⁸ Jos Yhdistynyt kuningaskunta ei osallistu vuoden 2019 talousarvion rahoittamiseen ehdotetun varautumisasetuksen mukaisesti, komissio tekee hyvissä ajoin lisätalousarvioesityksen, jotta syntyvä rahoitusvaje voidaan paikata. Komissio kehottaa parlamenttia ja neuvostoa tässä yhteydessä virallisesti hyväksymään ehdotuksen.

Unioni on päättänyt, että tiettyjen toimintojen on joka tapauksessa jatkuttava, jopa ilman kyseisiä rahoitusosuuksia. Peace IV -ohjelmaa ja Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin välistä yhteistyöohjelmaa jatketaan, koska ne tukevat merkittävästi Pohjois-

¹⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2019/498, annettu 25 päivänä maaliskuuta 2019, asetuksen (EU) 2017/2403 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse unionin kalastusaluksille Yhdistyneen kuningaskunnan vesillä myönnettävistä kalastusluvista ja Yhdistyneen kuningaskunnan kalastusalusten kalastustoimista unionin vesillä, EUVL L 85I, 27.3.2019, s. 25.

¹⁶ Neuvoston asetukset (EU) 2019/124, annettu 30 päivänä tammikuuta 2019, tiettyjen kalakantojen ja kalakantaryhmien kalastusmahdollisuuksien vahvistamisesta vuodeksi 2019, EUVL L 29, 31.1.2019, s. 1; ja neuvoston asetukset (EU) 2018/2025, annettu 17 päivänä joulukuuta 2018, unionin aluksiin sovellettavien eräiden syvänmeren kalakantojen kalastusmahdollisuuksien vahvistamisesta vuosiksi 2019 ja 2020, EUVL L 325, 20.12.2018, s. 7.

¹⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2019/497, annettu 25 päivänä maaliskuuta 2019, asetuksen (EU) N:o 508/2014 muuttamisesta Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevien tiettyjen sääntöjen osalta Yhdistyneen kuningaskunnan unionista eroamisen vuoksi, EUVL L 85I, 27.3.2019, s. 22.

¹⁸ Ehdotus neuvoston asetukseksi unionin yleisen talousarvion toteuttamiseen ja rahoitukseen vuonna 2019 liittyvistä toimenpiteistä ottaen huomioon Yhdistyneen kuningaskunnan eroaminen unionista, COM(2019) 64 final. Neuvosto on hyväksynyt ehdotuksen.

Irlannin ja Irlannin rauhaa.¹⁹ Kaikki käynnissä olevat ennen eroa aloitetut oppimiseen liittyvät Erasmus+ -liikkuvuustoimet, joissa Yhdistynyt kuningaskunta on mukana, voidaan myös viedä päätökseen, jotta opiskelijoille sekä heidät lähettäneille ja vastaanottaville oppilaitoksille ei aiheutuisi ongelmia.²⁰

Lisäksi elinkeinoelämän järjestöt ja sidosryhmät katsovat, että unionin taloudellinen tuki voi olla tarpeen Yhdistyneen kuningaskunnan hallitsemattoman eron aiheuttamien taloudellisten vaikutusten lieventämiseksi. Sopimuksettoman eron vaikutukset tuntuisivat kaikkialla Euroopan unionissa, mutta on selvää, että joillakin alueilla ja talouden aloilla vaikutukset ovat merkittävämpiä.

Ensinnäkin niille jäsenvaltioille, jotka ovat Yhdistyneen kuningaskunnan naapureita, aiheutuu huomattavia kustannuksia. Vaikka kaikkien jäsenvaltioiden on alettava tehdä tullisääntöihin, terveys- ja kasvinsuojelumääräyksiin ja muihin vaarattomuutta ja turvallisuutta koskeviin vaatimuksiin liittyviä tarkastuksia, joissakin jäsenvaltiossa niiden määrä tulee olemaan erityisen suuri. Niiden on tätä varten rakennettava uusia rajatarkastusasemia tai parannettava vanhoja. Taloudelliset kustannukset ovat erityisen korkeat myös aloilla, joilla on eniten yhteyksiä Yhdistyneeseen kuningaskuntaan. Tämä koskee esimerkiksi maatalous- ja elintarvikealan viejiä, jotka ovat suuntautuneet Yhdistyneen kuningaskunnan markkinoille, kalastusyrityksiä, jotka ovat riippuvaisia pääsystä Yhdistyneen kuningaskunnan vesille, sekä matkailuyrityksiä alueilla, jotka ovat suosittuja brittimatkailijoiden keskuudessa. Lisäksi komission valmistautumistyön yhteydessä on käynyt selväksi, että Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa kauppaa käyvillä pienillä ja keskisuurilla yrityksillä (pk-yritykset) on heikommät mahdollisuudet valmistautua kuin suurilla yrityksillä. Pk-yrityksillä ei aina ole hallinnollisia eikä oikeudellisia valmiuksia toteuttaa kattavaa varautumissuunnitelmaa.

Taloudellisen tuen tarve on selvä, mutta sopimuksettoman eron aiheuttamat rajoitteet on otettava huomioon. Komissio on johdonmukaisesti katsonut, että Yhdistyneen kuningaskunnan on edelleen hoidettava taloudelliset velvoitteensa Euroopan unionia kohtaan kaikissa skenaarioissa ja että Euroopan unioni hoitaa vastaavasti omat taloudelliset velvoitteensa Yhdistynyttä kuningaskuntaa kohtaan, myös sopimuksettoman eron tapauksessa.

Komissio on tätä taustaa vasten tutkinut, miten unionin talousarvion voimassa olevia ohjelmia ja välineitä voitaisiin sopimuksettoman eron tapauksessa hyödyntää tekemällä niihin mahdollisesti tarvittavia muutoksia. Näin on tarkoitus käytettävissä olevin varoin lieventää vaikutuksia alueilla, joihin ne kohdistuvat voimakkaimmin. Toimenpiteitä ehdotettaessa otetaan asianmukaisesti huomioon EU:n talousarvion meno- ja tulopuolta koskevat mukautukset, joita hallitsemattomasta erosta voi seurata, ja hyödynnetään täysimääräisesti olemassa olevia talousarvioon sisältyviä rahoitusvälineitä ja käytettävissä olevia varoja. Jos ero toteutuu ilman sopimusta, EU:n talousarviosta voitaisiin ottaa käyttöön yhteensä noin 2,1 miljardia euroa suuntaamalla uudelleen tiettyjä rakennerahastoja, aktivoimalla maatalousmarkkinoiden häiriöitä torjuvia

¹⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/491, annettu 25 päivänä maaliskuuta 2019, jolla luodaan edellytykset alueellisten yhteistyöohjelmien PEACE IV (Ireland-United Kingdom) ja Yhdistynyt kuningaskunta – Irlanti (Ireland-Northern Ireland-Scotland) jatkamiselle Yhdistyneen kuningaskunnan erotessa Euroopan unionista, EUVL L 85I, 27.3.2019, s. 1.

²⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/499, annettu 25 päivänä maaliskuuta 2019, asetuksella (EU) N:o 1288/2013 perustetun Erasmus+ -ohjelman käynnissä olevien oppimiseen liittyvien liikkuvuustoimien jatkamista koskevista säännöksistä Yhdistyneen kuningaskunnan erotessa unionista, EUVL L 85I, 27.3.2019, s. 32.

toimenpiteitä yhteistä markkinajärjestelyä koskevan asetuksen²¹ perusteella, kaikkien mahdollisten taloudellisten resurssien käyttö mukaan lukien, ja käyttämällä yksittäisiä välineitä, kuten kilpailukykyä ja pieniä ja keskisuuria yrityksiä koskevaa ohjelmaa (COSME), Euroopan globalisaatorahastoa, solidaarisuusrahastoa ja Euroopan strategisten investointien rahastoa (ESIR).

Jotta voidaan välittömästi tukea esimerkiksi pieniä ja keskisuuria yrityksiä, joiden toimintaan Yhdistyneen kuningaskunnan ero vaikuttaa merkittävästi, EU:n valtiontukisäännöt tarjoavat joustavia ratkaisuja kansallisiin tukitoimenpiteisiin.

4. HALLITSEMATONTA EROA KOSKEVA KOORDINOITU LÄHESTYMISTAPA

Vaikka altistuminen Yhdistyneeseen kuningaskuntaan liittyville taloudellisille riskeille on erilainen eri puolilla unionia, EU27-jäsenvaltiot ovat osoittaneet yhtenäisyyttä ja solidaarisuutta Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa käytyjen neuvottelujen aikana, ja erovalmistelut ovat palvelleet yhteistä päämäärää. On erittäin tärkeää, että toteutettavat toimet säilyvät koordinoituina ja johdonmukaisina hallitsemattoman eron jälkeenkin. Yhtenäisyys vahvistaa korjaavien toimien vaikuttavuutta, turvaa yhteiset säännöt ja tasapuoliset toimintaedellytykset, lisää ennustettavuutta niiden kannalta, joihin vaikutukset kohdistuvat eniten, ja säilyttää unionin neuvottelutavoitteet, kun Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa keskustellaan tulevista suhteista. Näistä syistä on vältettävä jäsenvaltioiden ja Yhdistyneen kuningaskunnan kahdenvälisiä sopimuksia.

Komissio antaa tänään lisäohjeita viidellä keskeisellä osa-alueella tarjotakseen lisätukea varautumistoimenpiteitä toteuttaville jäsenvaltioille. Ohjeet auttavat varmistamaan, että varautumistoimenpiteiden toteuttaminen on sujuvaa, ja että lähestymistapa on koordinoitu:

- kansalaisten oleskelu- ja sosiaaliturvaoikeudet
- poliisiyhteistyö ja oikeudellinen yhteistyö rikosasioissa
- lääkkeet ja lääkinnälliset laitteet
- kalastus ja
- tietosuojat.

Komissio antaa lisäohjeita, jos tarvetta ilmenee. EU27-jäsenvaltiot voivat edelleen keskustella komission kanssa sopimuksettoman eron vaikutuksista. Näin neuvotteluvaihetta leimannut läpinäkyvä ja tiivis yhteistyö jatkuu. Eron toteuduttua jäsenvaltioita kannustetaan ilmoittamaan komissiolle ja toisilleen havaitsemistaan ennakoituja ja ennakoimattomia ongelmia sekä parhaista käytännöistä niiden ratkaisemiseksi. Tämä hyödyttää kaikki jäsenvaltioita. Komissio on perustanut jäsenvaltioiden viranomaisia varten puhelinpalvelun, jossa on välittömästi eron jälkeen tarjolla komission asiantuntevaa apua. EU:n kansalaiset, yritykset ja muut sidosryhmät voivat kaikissa kysymyksissä ottaa yhteyttä Europe Direct -palveluun (kaikkialla EU:ssa maksuton numero 00 800 6 7 8 9 10 11).

5. PÄÄTELMÄT

Siitä lähtien, kun Yhdistyneessä kuningaskunnassa järjestettiin kansanäänestys 23. kesäkuuta 2016, unioni on johdonmukaisesti ilmaissut olevansa pahoillaan

²¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1308/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, maataloustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 992/72, (ETY) N:o 234/79, (EY) N:o 1037/2001 ja (EY) N:o 1234/2007 kumoamisesta, EUVL L 347, 20.12.2013, s. 671.

Yhdistyneen kuningaskunnan päätöksestä erota unionista mutta kunnioittavansa sitä. Komissio on edelleen sitä mieltä, että erosopimuksen mukainen hallittu ero on paras mahdollinen vaihtoehto. Hallitsematon ero voidaan kuitenkin välttää vain, jos Yhdistynyt kuningaskunta ratifioi erosopimuksen.

EU on näin ollen toteuttanut tarvittavat toimenpiteet valmistautuakseen sopimuksettomaan eroon, jonka se edelleen haluaisi välttää. Jäsenvaltioiden välinen yhtenäisyys ja solidaarisuus ovat jatkossakin välttämättömiä, jotta voidaan vastata esiin tuleviin haasteisiin ja pitää edelleen kiinni unionin keskeisistä arvoista.